

УДК 174.4:355.1(477)

ISSN: 2617-1775

E-ISSN: 2617-1783

Лицензія: Attribution-NonCommercial 4.0 International CC BY-NC 4.0

Історія статті: Отримано: 21.03.2026; Прийнято: 14.05.2026; Опубліковано: 28.05.2026.

Конфлікт інтересів: немає.

Дмитро Кисленко, доктор педагогічних наук, професор, Національний університет оборони України, м. Київ, Україна, <https://orcid.org/0000-0001-6929-4236>

Віталій Поливанюк, доктор філософії, Національний університет оборони України, м. Київ, Україна, <https://orcid.org/0000-0002-4737-1218>

Роман Шостак, доктор філософії, Національний університет оборони України, м. Київ, Україна, <https://orcid.org/0000-0002-3933-9912>

DOI: 10.33099/2617-1775/2026-01/168-178

ПРОФЕСІЙНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ОФІЦЕРІВ ЯК ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ВІЙСЬКОВОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

Анотація. Актуальність дослідження зумовлена стратегічним курсом України на набуття повноправного членства в НАТО та необхідністю реформування системи військової освіти відповідно до міжнародних стандартів. У цьому контексті особливого значення набуває формування доброчесності офіцерського корпусу як важливої передумови забезпечення взаємо сумісності Збройних Сил України зі структурами держав – членів Альянсу. Сучасні трансформаційні процеси у секторі безпеки і оборони потребують підготовки офіцерів нового типу, діяльність яких ґрунтується на принципах законності, відповідальності, професійної етики та дотримання демократичних цінностей. Формування професійної доброчесності розглядається як важливий складник професійної культури військовослужбовця та необхідна умова ефективного виконання службових обов'язків.

Мета статті полягає у теоретичному обґрунтуванні сутності поняття “професійна доброчесність офіцера Збройних Сил України” як педагогічної проблеми в умовах реформування системи військової освіти, а також у розкритті її структури, змісту та педагогічних умов формування.

Методи дослідження: теоретичний аналіз і синтез наукової літератури та нормативно-правових актів; порівняльний аналіз вітчизняних і міжнародних підходів до трактування доброчесності у військовій сфері; метод узагальнення для формулювання авторського визначення та обґрунтування висновків.

У результаті дослідження встановлено, що професійна доброчесність є інтегральною морально-вольовою якістю особистості офіцера, яка визначає його поведінку під час виконання службових обов'язків відповідно до норм військової етики, законодавства та загальнолюдських цінностей. Розкрито чотирикомпонентну структуру цього феномену, що включає когнітивний, ціннісно-мотиваційний, поведінковий та рефлексивний компоненти. Обґрунтовано нормативно-правову основу доброчесності офіцера, яка охоплює антикорупційне, освітнє та військове законодавство, а також корпоративні кодекси. Визначено педагогічні умови формування професійної доброчесності майбутніх офіцерів у процесі їх підготовки у системі військової освіти відповідно до стандартів НАТО.

Ключові слова: професійна доброчесність; академічна доброчесність; військовослужбовці; професійна підготовка; офіцери Збройних Сил України; військова освіта; професійна етика; стандарти НАТО.

Dmytro Kyslenko, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, National Defence University of Ukraine, Kyiv, Ukraine, <https://orcid.org/0000-0001-6929-4236>

Vitalii Polyvaniuk, Doctor of Philosophy, National Defence University of Ukraine, Kyiv, Ukraine, <https://orcid.org/0000-0002-4737-1218>

Roman Shostak, Doctor of Philosophy, National Defence University of Ukraine, Kyiv, Ukraine, <https://orcid.org/0000-0002-3933-9912>

Professional Integrity of Officers as a Pedagogical Problem in the Conditions of Reforming the Military Education System of Ukraine

***Abstract.** The relevance of the study is due to Ukraine's strategic course towards gaining full membership in NATO and the need to reform the military education system in accordance with international standards. In this context, the formation of the integrity of the officer corps is of particular importance as an important prerequisite for ensuring the interoperability of the Armed Forces of Ukraine with the structures of the Alliance member states. Modern transformation processes in the security and defense sector require the training of a new type of officers, whose activities are based on the principles of legality, responsibility, professional ethics and adherence to democratic values. The formation of professional integrity is considered an important component of the professional culture of a serviceman and a necessary condition for the effective performance of official duties.*

The purpose of the article is to theoretically substantiate the essence of the concept of «professional integrity of an officer of the Armed Forces of Ukraine» as a pedagogical problem in the context of reforming the military education system, as well as to reveal its structure, content and pedagogical conditions for formation.

Research methods: theoretical analysis and synthesis of scientific literature and regulatory legal acts; comparative analysis of domestic and international approaches to the interpretation of integrity in the military sphere; generalization method for formulating the author's definition and substantiation of conclusions.

As a result of the study, it was established that professional integrity is an integral moral and volitional quality of an officer's personality, which determines his behavior during the performance of official duties in accordance with the norms of military ethics, legislation and universal human values. The four-component structure of this phenomenon is revealed, which includes cognitive, value-motivational, behavioral and reflective components. The regulatory and legal basis of officer integrity is substantiated, which covers anti-corruption, educational and military legislation, as well as corporate codes. The pedagogical conditions for the formation of professional integrity of future officers in the process of their training in the military education system in accordance with NATO standards are determined.

***Keywords:** professional integrity; academic integrity; military personnel; professional training; officers of the Armed Forces of Ukraine; military education; professional ethics; NATO standards.*

Вступ (Introduction). Реформування системи військової освіти України є стратегічним пріоритетом на шляху до набуття повноправного членства в НАТО. Відповідно до Концепції трансформації системи військової освіти, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 15.12.1997 № 1410 (далі – Концепція № 1410), одним із ключових завдань є «розроблення та імплементація в освітній процес військових навчальних закладів оновлених освітніх програм, спрямованих на формування нового стилю військового лідерства, доброчесності, підвищення рівня практичної підготовки та готовності до професійної діяльності з урахуванням потреб інтеграції в НАТО». Крім того, Концепція № 1410 прямо передбачає «формування доброчесності на основі стандартів НАТО» як невід'ємну складову

професіоналізації військової освіти (Постанова Кабінету Міністрів України «Про трансформацію системи військової освіти» № 1410, 1997).

Досвід сучасних бойових дій зумовлює підвищення вимог до професійної підготовки військовослужбовців, зокрема їхньої готовності до ефективного здійснення військово-професійної діяльності та безперервного самовдосконалення. Водночас підтримка високого рівня мотивації у військовослужбовців є одним із вирішальних факторів протягом усього періоду навчання та виконання службових обов'язків (Petrachkov O.V. та ін., 2024). У цьому контексті відбувається трансформація концептуальних засад військової освіти, яка характеризується переходом від знаннєвої до результативної парадигми, орієнтованої на формування компетентностей як інтегрованого результату навчання (Свистун В. І., & Поливанюк В. В., 2023). У цих умовах особливої актуальності набуває проблема формування професійної доброчесності офіцерів як невід'ємної складової їхньої професійної компетентності (Кисленко Д. П., Лисенко Д. П., Підопригора І. І., 2026). Це потребує теоретичного обґрунтування та подальшого наукового осмислення в системі військової освіти України.

Актуальність проблеми посилюється її міжнародним виміром: у 2025 році Національне агентство з питань запобігання корупції розробило уніфікований план заходів на виконання рекомендацій НАТО в рамках Цілі 0204 «Розбудова доброчесності» Дорожньої карти взаємосумісності України з НАТО, який передбачає «підвищення обізнаності про етичні стандарти в складових сектору безпеки та оборони», «запровадження ефективних антикорупційних практик» та «забезпечення прозорості при залученні людського капіталу та його оцінки» (Національне агентство з питань запобігання корупції, 2025, 26 травня).

На нашу думку, зазначене свідчить про те, що доброчесність офіцерського корпусу є не лише педагогічною, але й стратегічною проблемою державного рівня.

Нормативним підґрунтям доброчесної поведінки посадових осіб в Україні є Закон України «Про запобігання корупції» (2014), а питання академічної доброчесності у сфері освіти регулюються Законом України «Про освіту» (2017) та Законом України «Про академічну доброчесність» (2025). Водночас специфіка військово-професійної діяльності офіцерів ЗС України зумовлює необхідність окремого наукового осмислення сутності, структури й змісту їхньої професійної доброчесності з урахуванням вимог Закону України «Про Збройні Сили України» (1991) та Дисциплінарного статуту ЗС України (1999).

Окремі аспекти досліджуваної проблематики висвітлено у працях А. Зборчого, присвячених формуванню академічної доброчесності майбутніх офіцерів-лідерів (2024); О. Ільченка та Д. Задорожного, які розробляли питання військово-професійної культури майбутніх офіцерів (2024); А. Слюсаренка, В. Телелима та ін., що займались проблемами забезпечення якості професійної військової освіти (2023). Разом із тим цілісного теоретичного дослідження сутності, структури та змісту професійної доброчесності офіцерів ЗС України як

педагогічної проблеми в умовах реформування системи військової освіти практично не проводилось.

Мета статті – теоретично обґрунтувати сутність поняття «професійна доброчесність офіцера ЗС України» як педагогічної проблеми в умовах реформування системи військової освіти, розкрити її структуру та зміст.

Методи (Methods). Дослідження проводилося у 2025-2026 роках на базі теоретичного аналізу вітчизняної та зарубіжної наукової літератури з проблем військової педагогіки, етики та доброчесності, а також чинного законодавства та нормативно-правової бази України у сфері військової освіти та запобігання корупції. Матеріалами дослідження слугували: Закон України «Про запобігання корупції», Закон України «Про освіту», Закон України «Про академічну доброчесність», Закон України «Про Збройні Сили України», Дисциплінарний статут ЗС України, Кодекс доброчесної поведінки та професійної етики військових посадових осіб у МОУ та ЗС України, Концепція № 1410, рекомендації НАТО щодо розбудови доброчесності в секторі безпеки та оборони (Ціль 0204), а також наукові статті вітчизняних дослідників (А. Зборчий, О. Ільченко, Д. Задорожний, А. Слюсаренко, В. Телелим та ін.).

У процесі дослідження застосовувалися такі методи: теоретичний аналіз і синтез – для опрацювання наукової літератури та нормативно-правових актів; порівняльний аналіз – для зіставлення вітчизняних і міжнародних підходів до розуміння доброчесності у військовій сфері; системний аналіз – для розкриття структури та змісту досліджуваного феномену; абстрагування та узагальнення – для формулювання авторського визначення поняття «професійна доброчесність офіцера ЗС України» та обґрунтування педагогічних умов її формування.

Результат (Results). На нашу думку, поняття «доброчесність» набуло нормативного закріплення у вітчизняному законодавстві в різних площинах. Закон України «Про запобігання корупції» (2014) визначає доброчесність як «спрямованість дій особи на захист публічного інтересу та відмову від приватного інтересу, а також від прийняття неправомірної вигоди». У сфері освіти Закон України «Про освіту» (2017 ст. 42) встановлює принципи академічної доброчесності, що є обов'язковими для всіх учасників освітнього процесу, а Закон України «Про академічну доброчесність» (2025) деталізує механізми її забезпечення та відповідальність за порушення.

Водночас Кодекс доброчесної поведінки та професійної етики військових посадових осіб, державних службовців та інших осіб, уповноважених на виконання функцій держави, в Міністерстві оборони України та Збройних Силах України (2017) (далі – Кодекс) встановлює вимоги, «яких рекомендовано дотримуватися під час виконання своїх службових обов'язків». Положення Кодексу «базується на нормах Конституції України, антикорупційного законодавства України, рекомендаціях Конвенції Організації Об'єднаних Націй проти корупції, інших документах Організації Об'єднаних Націй і Ради Європи, а також вимогах Закону України «Про державну службу», Статутів Збройних Сил України та інших нормативно-правових актів». Особливо важливо, що Кодекс «є узагальненням стандартів професійної етики, які спрямовані на запобігання

проявам корупції в оборонному секторі, підвищення авторитету Збройних Сил України, зміцнення репутації військовослужбовців та цивільного персоналу».

Кодекс визначає, що «визначальним принципом діяльності» військової (цивільної) посадової особи «є чесне і віддане служіння Українському народові, непорушне додержання Конституції України та законів України, виконання зобов'язань урочисто взятих під час складання Військової присяги або Присяги державного службовця». Серед основних принципів доброчесної поведінки Кодекс виокремлює: пріоритет службових інтересів; політичну нейтральність; неупередженість; компетентність і ефективність; прозорість; нерозголошення службової інформації; утримання від виконання незаконних наказів; корпоративність (Кодекс доброчесної поведінки та професійної етики військових посадових осіб, державних службовців та інших осіб, уповноважених на виконання функцій держави, в Міністерстві оборони України та Збройних Силах України, 2017).

Обговорення (Discussion). Реформування системи військової освіти відповідно до стандартів НАТО актуалізує проблему доброчесності у педагогічному вимірі. А. Зборчий (2024), досліджуючи формування академічної доброчесності майбутніх офіцерів-лідерів, підкреслює, що «академічна доброчесність є основою для розвитку довіри та поваги у військовому освітньому середовищі, а також гарантує чесність, справедливість і відповідальність у процесі оцінювання знань і навичок курсантів». Дослідник наголошує, що «у вищих військових навчальних закладах, де формується нове покоління військової еліти (лідерів), академічна доброчесність відіграє значну роль і набуває особливого значення, оскільки вона визначає якість навчання, підготовку до виконання службових обов'язків і відповідальність перед державою та суспільством». О. Ільченко та Д. Задорожний (2024) розглядають військово-професійну культуру як «провідний складник підготовки майбутніх офіцерів, що забезпечує формування не лише професійних навичок, але й соціальних і гуманітарних цінностей, необхідних для ефективного виконання службових обов'язків». Морально-етичне виховання дослідники характеризують як «визначальний елемент у формуванні соціально-гуманітарного компонента військово-професійної культури», в межах якого «майбутні офіцери мають розуміти значення етичних норм і принципів, які визначають їхню поведінку як у військовій службі, так і в повсякденному житті». Серед принципів формування військово-професійної культури автори виокремлюють принцип правової обізнаності та відповідальності, відповідно до якого «майбутні офіцери мають бути добре обізнані з основами військового права, дотриманням прав людини, а також усвідомлювати свою відповідальність за свої дії» (Ільченко О., & Задорожний Д., 2024). А. Слюсаренко, В. Телелим та ін. (2023) у контексті забезпечення якості професійної військової освіти акцентують увагу на тому, що система внутрішнього забезпечення якості передбачає «забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти, в тому числі створення й забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного

плагиату». На нашу думку, це підкреслює нерозривний зв'язок між якістю освіти та доброчесністю всіх учасників освітнього процесу. На підставі аналізу чинного законодавства (Закон України «Про Збройні Сили України», 1991; Дисциплінарний статут Збройних Сил України, 1999; Закон України «Про запобігання корупції» 2014; Закон України «Про освіту», 2017; Закон України «Про академічну доброчесність», 2025), корпоративних кодексів (Кодекс доброчесної поведінки та професійної етики військових посадових осіб, державних службовців та інших осіб, уповноважених на виконання функцій держави, в Міністерстві оборони України та Збройних Силах України, 2017) та наукових досліджень (Свистун В.І., & Поливанюк В. В., 2023; Слюсаренко А. В. та ін., 2023; Зборчий, А. В., 2024; Ільченко О., & Задорожний Д., 2024) пропонуємо таке авторське визначення:

Аналіз (Analysis). Професійна доброчесність офіцера Збройних Сил України – це інтегральна морально-вольова якість особистості, що відображає стійку внутрішню налаштованість офіцера діяти відповідно до вимог військової присяги, норм права, стандартів військової етики та загальнолюдських цінностей у всіх сферах виконання службових обов'язків, виявляється у послідовній відмові від корупційних, дискримінаційних та інших неетичних практик і є невід'ємною складовою його офіцерської честі та гідності. У структурі професійної доброчесності офіцера ЗС України виокремлюємо чотири взаємопов'язані компоненти.

Розглянемо чотирикомпонентну структуру зазначеного вище феномену:

1. *Когнітивний компонент* охоплює систему знань офіцера про сутність доброчесності, норми права та вимоги військової етики. Він включає знання антикорупційного законодавства (Закон України «Про запобігання корупції» 2014), вимог до поведінки військовослужбовців згідно з Дисциплінарним статутом ЗС України (1999), положень Кодексу. Зміст когнітивного компонента передбачає, що офіцер «повинен знати вимоги нормативно-правових актів, вміло застосовувати їх під час виконання службових обов'язків» (Кодекс доброчесної поведінки та професійної етики військових посадових осіб, державних службовців та інших осіб, уповноважених на виконання функцій держави, в Міністерстві оборони України та Збройних Силах України, 2017).

2. *Ціннісно-мотиваційний компонент* відображає внутрішню ціннісну основу доброчесності. Кодекс доброчесної поведінки визначає, що «діяльність» посадової особи «спрямована на забезпечення національних інтересів України під час виконання завдань та функцій держави, сприяння реалізації прав та законних інтересів людини і громадянина, підтримання позитивного іміджу держави та Збройних Сил України» (Кодекс доброчесної поведінки та професійної етики військових посадових осіб, державних службовців та інших осіб, уповноважених на виконання функцій держави, в Міністерстві оборони України та Збройних Силах України, 2017). Цей компонент включає: патріотизм і відданість військовій присязі; повага до людської гідності; особиста відповідальність за доброчесне виконання обов'язків.

3. *Поведінковий компонент* реалізує доброчесність у конкретних вчинках офіцера. Кодекс доброчесної поведінки містить чіткі поведінкові вимоги до принципу неупередженості: «не допускати дій, які могли б породжувати підозру щодо наявності приватного інтересу, який впливає на виконання службових обов'язків»; «однаково рівно відноситись до усіх громадян, не піддаватися тиску і не брати на себе жодних обов'язків, що випливають з родинних стосунків, знайомств, роботи чи корпоративної приналежності»; «не допускати, щоб особиста упередженість або тиск з боку могли позначитися на об'єктивності зроблених оцінок і прийнятих рішень» (Кодекс доброчесної поведінки та професійної етики військових посадових осіб, державних службовців та інших осіб, уповноважених на виконання функцій держави, в Міністерстві оборони України та Збройних Силах України, 2017).

4. *Рефлексивний компонент* полягає у здатності офіцера критично оцінювати власну поведінку. Корпоративна етика за Кодексом вимагає «бути готовим до сприйняття критики, визнання своїх помилок та до виправлення наслідків» (Кодекс доброчесної поведінки та професійної етики військових посадових осіб, державних службовців та інших осіб, уповноважених на виконання функцій держави, в Міністерстві оборони України та Збройних Силах України, 2017). А. Зборчий (2024) підкреслює, що формування академічної доброчесності включає «розвиток критичного мислення та здатності до самоконтролю», а «курсанти повинні бути здатні аналізувати інформацію, робити власні висновки та відповідально приймати рішення».

Концепція № 1410 визначає формування доброчесності одним із стратегічних завдань реформування. Зокрема, передбачається «розроблення та імплементація в освітній процес» ВВНЗ «оновлених освітніх програм, спрямованих на формування нового стилю військового лідерства, доброчесності». Реалізація принципу «освіта впродовж усієї військової кар'єри» (Постанова Кабінету Міністрів України «Про трансформацію системи військової освіти» № 1410, 1997) забезпечує безперервність процесу формування доброчесності. А. Зборчий (2024) визначає такі шляхи формування академічної доброчесності у майбутніх офіцерів: «формування відповідальності», «культура взаємоповаги та етики», «підтримка культури допомоги та співпраці», «розвиток критичного мислення та самоконтролю», а також важлива «роль викладача» як прикладу для курсантів. При цьому дослідник наголошує, що «формування академічної доброчесності серед курсантів військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти – це постійний процес, який потребує спільних зусиль з боку курсантів, викладачів, керівництва закладів вищої освіти, вищих військових навчальних закладів і Збройних Сил України». О. Ільченко та Д. Задорожний (2024) обґрунтовують, що ефективне формування військово-професійної культури, невід'ємним складником якої є доброчесність, базується на принципах «єдності теорії та практики», «наступності та безперервності», «індивідуального підходу», а також «адаптації до сучасних умов», що «враховує зміни в тактиці ведення бойових дій, розвиток нових технологій, інформаційну війну та інші виклики сучасного світу». Слюсаренко та ін. (2023) доводять, що якість

підготовки офіцерів нерозривно пов'язана з «морально-психологічним забезпеченням» та «сприятливістю морально-психологічного клімату» в освітньому середовищі.

Міжнародний вимір формування доброчесності визначається рекомендаціями НАТО в рамках Цілі 0204 «Розбудова доброчесності», реалізація яких передбачає «просування принципів доброчесності, прозорості та підзвітності», а також «розвиток відповідних інституційних спроможностей для зниження рівня корупції у сфері безпеки та оборони» (Національне агентство з питань запобігання корупції, 2025, 26 травня). Кодекс доброчесної поведінки МОУ та ЗСУ (2017) у цьому контексті є практичним інструментом імплементації цих міжнародних стандартів у діяльність офіцерського корпусу України.

Висновки (Conclusions). Узагальнення результатів теоретичного аналізу нормативно-правової бази, наукових досліджень вітчизняних учених та міжнародних стандартів НАТО щодо розбудови доброчесності в секторі безпеки та оборони дозволяє сформулювати висновки, які відповідають меті та завданням дослідження. Встановлено, що професійна доброчесність офіцерів ЗС України є багатовимірним феноменом, що одночасно постає як правова вимога, стратегічний орієнтир реформування системи військової освіти та педагогічна проблема, яка потребує цілеспрямованого наукового осмислення й практичного вирішення. Виявлене протиріччя між нормативною регламентацією доброчесної поведінки офіцера та недостатньою розробленістю педагогічних механізмів її формування у системі військової освіти підтверджує актуальність дослідження та визначає логіку представлених нижче висновків, а саме:

1. Проблема професійної доброчесності офіцерів ЗС України набуває особливої актуальності в умовах реформування системи військової освіти відповідно до стандартів НАТО. Концепція № 1410 прямо визначає формування доброчесності стратегічним завданням, а рекомендації НАТО в рамках Цілі 0204 підтверджують її державний пріоритет (Постанова Кабінету Міністрів України «Про трансформацію системи військової освіти» № 1410, 1997);

2. Нормативно-правову основу доброчесної поведінки офіцерів утворює комплекс документів: антикорупційне законодавство (Закон України «Про запобігання корупції», 2014), законодавство у сфері освіти (Закон України «Про освіту», 2017; Закон України «Про академічну доброчесність», 2025), військове законодавство (Закон України «Про Збройні Сили України», 1991; Дисциплінарний статут Збройних Сил України, 1999) та корпоративні кодекси (Кодекс доброчесної поведінки та професійної етики військових посадових осіб, державних службовців та інших осіб, уповноважених на виконання функцій держави, в Міністерстві оборони України та Збройних Силах України, 2017). Кодекс визначає вісім основних принципів доброчесної поведінки офіцера: пріоритет службових інтересів, політична нейтральність, неупередженість, компетентність і ефективність, прозорість, конфіденційність, утримання від незаконних наказів, корпоративність.

3. Структура професійної доброчесності офіцера ЗС України охоплює чотири взаємопов'язані компоненти: когнітивний, ціннісно-мотиваційний,

поведінковий та рефлексивний. Кожен компонент знаходить нормативне підтвердження у Кодексі (2017) і є необхідним для цілісного прояву доброчесності офіцера.

4. Педагогічними умовами формування професійної доброчесності офіцерів в умовах реформування є: цілеспрямоване включення питань доброчесності до оновлених освітніх програм (Постанова Кабінету Міністрів України «Про трансформацію системи військової освіти» № 1410, 1997); формування академічної доброчесності як основи майбутньої професійної поведінки (Зборчий, А. В., 2024); інтеграція морально-етичного виховання до соціально-гуманітарного компонента підготовки (Ільченко О., & Задорожний Д., 2024); забезпечення якості освітнього середовища як умови доброчесної поведінки (Слюсаренко А. В. та ін., 2023).

Перспективи подальших досліджень (Prospects for further research) пов'язані з розробкою, теоретичним обґрунтуванням та експериментальною перевіркою педагогічної моделі формування професійної доброчесності офіцерів у процесі фахової підготовки у вищих військових навчальних закладах України в умовах реформування системи військової освіти відповідно до стандартів НАТО, а також із розробленням науково обґрунтованого діагностичного інструментарію для комплексного оцінювання рівнів сформованості професійної доброчесності офіцерського корпусу Збройних Сил України.

ЛІТЕРАТУРА

- Дисциплінарний статут Збройних Сил України № 551-XIV (1999). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/551-14>
- Закон України «Про академічну доброчесність» № 4742-IX (2025). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4742-20>
- Закон України «Про запобігання корупції» № 1700-VII (2014). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>
- Закон України «Про Збройні Сили України» № 1934-XII (1991). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1934-12>
- Закон України «Про освіту» № 2145-VIII (2017). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
- Зборчий, А. В. (2024). Формування академічної доброчесності в майбутніх офіцерів-лідерів у процесі навчання. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогіка*, (2(20)), 37–42. <https://doi.org/10.17721/2415-3699.2024.20.06>
- Ільченко О., & Задорожний Д. (2024). Розвиток військово-професійної культури майбутніх офіцерів у системі військових ЗВО України. *Витоки педагогічної майстерності*, (34), 88–94. <https://doi.org/10.33989/2075-146X.2024.34.318002>
- Кисленко Д. П., Лисенко Д. П., Підпригора І. І. (2026). Розвиток професійної доброчесності офіцерів вищого керівного складу в системі неформальної військової освіти. *Педагогічна Академія: наукові записки*, 28. <https://doi.org/10.5281/zenodo.19226614>
- Кодекс доброчесної поведінки та професійної етики військових посадових осіб, державних службовців та інших осіб, уповноважених на виконання функцій держави, в Міністерстві оборони України та Збройних Силах України. (2017). <https://mod.gov.ua/diyalnist/normativno-pravova-baza/kodeks-dobrochesnoi-povedinki-ta-profesiinoi-etiki-viiskovikh-posadovikh-osib-derzhavnikh-sluzhbovtiv-ta-inshikh-osib-upovnovazhenikh-na-vikonannia-funktsii-derzhavi-v-ministerstvi-oboroni-ukraini-ta>
- Національне агентство з питань запобігання корупції (2025, 26 травня). *НАЗК представило уніфікований план дій для виконання рекомендацій НАТО щодо доброчесності в секторі*

- безпеки та оборони. <https://nazk.gov.ua/uk/nazk-predstavlylo-unifikovanyy-plan-diy-dlya-vykonannya-rekomendatsiy-nato-schodo-dobrochesnosti-v-sektori-bezpeky-ta-oborony/>
- Постанова Кабінету Міністрів України «Про трансформацію системи військової освіти» № 1410 (1997). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1410-97-%D0%BF#Text>
- Свистун В. І., & Поливаний В. В. (2023). Аналіз дефініції «Професійна компетентність військових фахівців». *Військова освіта*, 2 (48), 251–266. <https://doi.org/10.33099/2617-1775/2023-02/251-266>
- Слюсаренко А. В., Телелим В. М., Зельницький, А. М., Заболотний, О. А. (2023). Забезпечення якості професійної військової освіти: визначення понять і моніторинг поточного стану. *Актуальні питання національної безпеки та оборони*, 4(23), 14–22. <https://doi.org/10.33099/2618-1614-2023-23-4-14-22>
- Petrachkov O.V., Kyslenko D.P., Mykhaylov V.V., Shostak R.H., Polyvaniuk V.V. (2024). Motivation of military specialists to engage physical training during the legal regime of martial law. *Journal of Physical Education and Sport* ® (JPES), Vol. 24 (issue 6), Art 165, 1457- 1464. <http://doi.org/10.7752/jpes.2024.06165>

REFERENCES

- Dystsyplinarnyi statut Zbroinykh Syl Ukrainy № 551-XIV (1999). [Disciplinary Statute of the Armed Forces of Ukraine]. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/551-14>
- Zakon Ukrainy «Pro akademichnu dobrochesnist» № 4742-IX (2025). [Law of Ukraine “On Academic Integrity”]. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4742-20>
- Zakon Ukrainy «Pro zapobihannia koruptsii» № 1700-VII (2014). [Law of Ukraine “On Prevention of Corruption”]. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>
- Zakon Ukrainy «Pro Zbroini Syly Ukrainy» № 1934-XII (1991). [Law of Ukraine “On the Armed Forces of Ukraine”]. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1934-12>
- Zakon Ukrainy «Pro osvitu» № 2145-VIII (2017). [Law of Ukraine “On Education”]. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
- Zborchyi, A. V. (2024). Formuvannia akademichnoi dobrochesnosti v maibutnikh ofitseriv-lideriv u protsesi navchannia [Formation of academic integrity in future officer-leaders in the learning process]. *Visnyk of the Taras Shevchenko National University of Kyiv. Pedagogy*, 2(20), 37–42. <https://doi.org/10.17721/2415-3699.2024.20.06>
- Ilchenko, O., & Zadorozhnyi, D. (2024). Rozvytok viiskovo-profesiinoi kultury maibutnikh ofitseriv u systemi viiskovykh ZVO Ukrainy [Development of military-professional culture of future officers in the system of military higher education institutions of Ukraine]. *The origins of pedagogical mastery*, (34), 88–94. <https://doi.org/10.33989/2075-146X.2024.34.318002>
- Kyslenko D. P., Lysenko D. P., Pidopryhora I. I. (2026). Rozvytok profesiinoi dobrochesnosti ofitseriv vyshchoho kerivnoho skladu v systemi neformalnoi viiskovoi osvity. *Pedahohichna Akademiia: naukovy zapysky*, 28. <https://doi.org/10.5281/zenodo.19226614>
- Kodeks dobrochesnoi povedinky ta profesiinoi etyky viiskovykh posadovykh osib, derzhavnykh sluzhbovtziv ta inshykh osib, upovnovazhenykh na vykonannia funktsii derzhavy, v Ministerstvi obrony Ukrainy ta Zbroinykh Sylakh Ukrainy (2017). [Code of Integrity and Professional Ethics of Military Officials and Other Authorized Persons in the Ministry of Defense of Ukraine and the Armed Forces of Ukraine]. <https://mod.gov.ua/diyalnist/normativno-pravova-baza/kodeks-dobrochesnoi-povedinki-ta-profesiinoi-etiki-viiskovykh-posadovykh-osib-derzhavnykh-sluzhbovtziv-ta-inshykh-osib-upovnovazhenykh-na-vikonannia-funktsii-derzhavi-v-ministerstvi-oboroni-ukraini-ta>
- Natsionalne ahentstvo z pytan zapobihannia koruptsii (2025, 26 travnia). NAZK predstavlylo unifikovanyi plan dii dlia vykonannia rekomendatsii NATO shchodo dobrochesnosti v sektori bezpeky ta obrony [NACP presented a unified action plan for implementing NATO recommendations on integrity in the security and defense sector]. <https://nazk.gov.ua/uk/nazk-predstavlylo-unifikovanyy-plan-diy-dlya-vykonannya-rekomendatsiy-nato-schodo-dobrochesnosti-v-sektori-bezpeky-ta-oborony/>

- Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy «Pro transformatsiiu systemy viiskovoi osvity» № 1410 (1997). [Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine “On Transformation of the Military Education System”]. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1410-97-%D0%BF#Text>
- Svystun, V. I., & Polyvaniuk, V. V. (2023). Analiz definitsii «profesiina kompetentnist viiskovykh fakhivtsiv» [Analysis of the definition “professional competence of military specialists”]. *Military Education*, 2(48), 251–266. <https://doi.org/10.33099/2617-1775/2023-02/251-266>
- Sliusarenko, A. V., Telezhym, V. M., Zelnytskyi, A. M., & Zabolotnyi, O. A. (2023). Zabezpechennia yakosti profesiinoi viiskovoi osvity: vyznachennia poniat i monitorynh potochnoho stanu [Ensuring the quality of professional military education: definition of concepts and monitoring of the current state]. *Current issues of national security and defense*, 4(23), 14–22. <https://doi.org/10.33099/2618-1614-2023-23-4-14-22>
- Petrachkov O.V., Kyslenko D.P., Mykhaylov V.V., Shostak R.H., Polyvaniuk V.V. (2024). Motivation of military specialists to engage physical training during the legal regime of martial law. *Journal of Physical Education and Sport* ® (JPES), Vol. 24 (issue 6), Art 165, 1457- 1464. <http://doi.org/10.7752/jpes.2024.06165>.